UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND McGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year $4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, заінкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня міститься в Українськім Робітничім Домі, на розі вулиць Причард і МекҐрегор, у Вінніпеґу, Ман.

Передплата на рік $4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Редакція за оголошення не відповідає.

КОГО СЕНАТОРКА КИСІЛЕВСЬКА РЕПРЕЗЕНТУВАЛА В АМЕРИЦІ.

Недавно тому гастролювала в Канаді, а потім переїхала на такі самі гастролі до Злучених Держав "одинока українська сенаторка польського сойму" Олена Кисілевська. Їздила вона з міста до міста по патріотичних товариствах, всюди її влаштовували "врочисті" зустрічи, всюди збірала вона гроші, давала інтерю репортерам англійської буржуазної преси і т. ин. Чого вона не змогла, другі її допомагали, як от наприклад на мітінґу у Виндзор, де на робітників з кулаками кидалися.

Всюди на мітінґах Кисілевської демонстровано "обєднаний фронт" проти більшовиків та за "визволення України з московського ярма" і всюди на тих мітінґах замовчувано про насильства над українським трудовим народом польської шляхти.

Певно-ж, "мадам Кисілевська", як це вона себе величає в англійській пресі, утиску від польської шляхти в сенаті не почуває, польська шляхта дає їй спромогу мандрувати по світі і творити обєднаний фронт серед патріотичних організацій проти більшовиків, а за польською шляхтою.

Але ось "мадам Кисілевська" переїхала до Злучених Держав, до таких міст, як Шікаґо, Дітройт, де є величезне польське населення й там наша "мадам"-сенаторка цілком зрікається свого українства й гастролює перед англійською пресою, як **"polish womans leader"**, **"noted polish stateswoman"** і т. д.

Про це ми читаємо в джерзиситській "Свободі", яку годі підозрівати, що вона хоче кинути погану тінь на "одиноку українську сенаторку". У "Свободі" з 25. жовтня читаємо два передруки з дітройтських газет про приїзд до Дітройт **"Polish woman leader"**: один з газети "Detroit Sunday Times" з 13. жовтня, а другий з "Detroit Westward" з 18. жовтня.

Чоловік Гр. Пастушенко, що надіслав до "Свободи" ці газетні замітки та інтерю сенаторки, пише таке до редакції:

"Хвальна Редакціє "Свободи":

В залученню посилаю Вам витинки з дітройських американських газет, в яких пишуть про побут п-ні Кисілевської в Америці. Читаючи це, мені так нерви понатягалися, що мало не пірвуться. Вже Ви що кажіть на те, бо я не годен. Відсилаю витинки, щоб їх не бачити та щоб лекше стало.

З поважанням: ГР. ПАСТУШЕНКО.

Перший витинок (з "Detroit Sunday Times") починається так:

POLISH WOMAN LEADER TO VISIT HERE THREE DAYS

Madame Olena Kisilevska, leader of the woman's movement in Western Ukraine, and member of the Polish Senate, will arrive in Detroit Tuesday for a three day stay as the guest of the Rev. Leo J. Sembratovich, 4123 Clippert avenue.

Madame Kisilevska is on a tour of the United States and Canada for the purpose of studying economic, political and social conditions here.

Далі перечисляється, які місцевости, установи та особи "Polish woman leader" відвідає. В другому витинку ("Detroit Westward") вже дещо ясніше говориться. Там ось що пишеться:

NOTED POLISH STATESWOMAN VISIT HERE

Madam Kisilevska Guest of Rev. Sembratovich of Clippert Avenue.

Touring the states in an effort to study conditions in this country, Madame Olena Kisilevska, **noted Polish stateswoman and a member of the Polish Senate**, was a guest of the Michigan avenue community the past week.

While in the city Madame was a house guest of Rev. Leo J. Sembratovich, of 4123 Clippert avenue. Monday morning the **noted Polisn stateswoman** visited the Juvenile Court and the Women's Detentions Home, which was followed by a delightful luncheon tendered her by the League of Catholic Women. Later in the day visits were made to the office of Mayor John C. Lodge, the Ford factory, Fisher Building, and the General Motors Building.

Ми не подаємо дальшого перечислювання ріжних відвідин **"noted Polish woman"**, хоч, наприклад, для українських патріотів цікаво повинно бути, що ця "noted Polish woman" відвідувала навіть губернатора стейту Мічиган не як "одинока українська сенаторка", хоч би й польського сойму, але як **"noted Polish woman"**, **"noted Polish Stateswoman"** та **"Polish woman leader"**.

Ми певні, що редактори "Укр. Голосу", "Кан. Українця" і ин. жовтоблакитних газет, читали оті витинки у "Свободі", але набрали води в рот, мовчали, бо вони-ж її в Канаді всюди так вітали, як велику українську патріотку, мученицю в польськім сенаті за український народ і т. ин., а тут маєш: **"Polish woman leader"**.

Коли все це промовчали українські патріоти в Канаді, то цего не змогли промовчати американські обєднанці. Дуже можливо, що й "Свобода" та лідери "Обєднання" були-б також промовчали, але-ж бо їм читачі спокою не давали. Редактор "Свободи" О. Ревюк, у своїй промові на річнім засіданні "Обєднання", в присутности Кисілевської признався, що редакція "Свободи" не хотіла їх містити, але **"найкращі українські люде, які відомі з діяльности для української справи, протестували проти того, щоби українська сенаторка своїми розмовами з американськими ґазетярами нищила те враження, яке сі діячі спіли трудом витворити в американських газетярів".**

У відповідь на це "noted Polish woman" сказала, що вона англійської мови не знає.

Др. Мишуга, другий редактор "Свободи" й діяч "Обєднання", у своїй промові питає сенаторку: чи вона приїхала сюди приватно до брата та до сина, чи як українська сенаторка, щоб росказати американцям, як українцям жиється під Польщею чи для проповідування співпраці з польським урядом над розбудовою польської держави на українських землях? Свою-ж промову Мишуга закінчив: "Коли з того сенаторства має бути в Америці для нашої справи така прислуга, як її бачимо, то краще про нього й не згадувати....".

Це на звичайній мові значить: краще б ти була засиділася зі своїм сенаторством, ніж ти мала їхати до Америки, фігурувати тут всюди як **"noted Polish Stateswoman"** та проповідувати тут співпрацю з польським урядом над розбудовою польської держави на українських землях.

З цего бачимо, що таки добре допекли читачі свободячим редакторам отою сенаторкою та її гастролями, коли вони до очей їй такого наговорили.

На все це сенаторка Кисілевська тільки спромоглася відповісти: **"Я і те переболію".**

Нема що переболівати. Сенаторка знала чого вона сюди їхала, чому вона всюди перед американцями демонструвала як польська дипльоматка, польська провідниця і т. д. Незнайш англійської мови тут ні при чім. Це сіно для викруту, зігнило сіно, гірше за Якимпцакове. І те, що вона говорила — то говорила правду. Ціле УНДО, його посли та сенатори, це вірні будівничі польської держави на українських землях. І ті, які такім сенаторкам помагають, вони також помагають будувати польську державу на українських землях.

"Український Голос" дуже вихваляв сенаторку, як вона була в Канаді. "Укр. Голос" викляв усіх українських робітників які разом в майнах працюють з польськими робітниками. А чому "Укр. Голосові" заціпило на польські гастролі сенаторки Кисілевської? Настроміть но, панове, жовті чи сині окуляри, розгляньте ті сенаторські мікроби польського сенату та скажіть про це своїм читачам.

Ні, ви не скажете. Бо ви духом і тілом з тими сенаторами та з їхньою угодовською роботою з польською шляхтою.

КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ В МІСЬКИХ ВИБОРАХ В ЕДМОНТОНІ.

Канадійська Партія Праці на услугах капіталу. — Реакційні лідери без армії виконали наказ своїх хлібодавців. — Комуністична партія демаскує реакцію в робітничих рядах. — З виключенням комуністів із своїх рядів К.П.П. стала живим трупом. — Розірвавши із реакцією, Комуністична партія в Алберті піде по чисто клясовій лінії боротьби за робітничі інтереси.

Комуністична Партія Канади ставить цего року своїх кандидатів на радних міста Едмонтону. Ми попередними роками у виборах міських, провінціональних і домініяльних йшли спільно обєднаним фронтом з Канадійською Партією Праці (К.П.П.) проти двох старих капіталістичних партій — консерватів і лібералів. Та все ж таки давно можна було бачити, що трудно буде довго встояти нам в злуці з К.П.П. й вести спільно боротьбу проти старих капіталістичних партій просто з тих причин, що в К.П.П. було багато таких, яким ближці були ліберали або консервати, чим робітники-комуністи. При кожних виборах чи конвенціях праве крило в К.П.П. завжди зі скаженою заїлістю виступало проти комуністів. За кожний раз праве крило старалося будувати машину, щоби у відповідний час виступити проти комуністів і виключити їх з рядів К.П.П.

Комуністична партія і її членство кожний вільний час після тяжкої праці виробляли та обдумували пляни, яким способом декше було б боротись проти нинішньої несправедливої капіталістичної системи, розуміючи себе, як боєву передову стежу працюючої кляси, а правиця, реакціонери виготовляли пляни не проти капіталістів, ворогів робітничої кляси, але проти тих, хто вірно служить робітничій класі.

Дня 9., 10. і 11. листопада відбувалась в Едмонтоні річна конвенції Канадійської Партії Праці й на тій конвенції реакційна правиця внесла резолюцію, щоби виключити комуністичну партію з К.П.П., бо, мовляв, комуністи стараються розбивати К.П.П., а не будувати. Десь вишукали, що Комуністична Партія Канади приймає нову лінію відносно К.П.П. й має за завдання її розбивати, а її репрезентантів дискримінувати серед робітництва. Зміна лінії К.П.К. була принята на конвенції в Торонто, як сліде.

"We accept and endorse the line of the Comintern letter on the C.L.P., and agree that in the present period it is not the task of the Communist Party to build a Labor Party, but on the contrary our task is to combat the whole idea of a Federated Labor Party, as an integral part of the struggle against social reformism and to intensify our struggle to bring those working class organization that are still affiliated to the C. L.P. under the direct and open leadership of the Communist Party".

За цю резолюцію вхопилась правиця й почала наступати на комуністів, щоб ці зложили дефінітивну заяву, що вони, комуністи, є і будуть льояльні до Канадійської Партії Праці, а коли цього не зложать, то це означає, що вони прийшли тут для розбивання, а не будування. Декотрі партійці ставили питання до правиці, щоб кожний сказав, чи комуністи розбивають один фронт, чи будують і що в К.П.П. багато разів сама правиця саботажувала підчас виборів і конвенцій, а не комуністи. Та це правицю не задоволювало і вона вимагала заяви льояльности. Тоді т. Лейкман заявив, що комуністична партія є льояльна робітництву і бідному фармерству, а не робітничим зрадникам, які запродують працюючу клясу й що ми прийшли сюди не бути льояльними, а відтягнути робітників від вас. Ми будемо тут, в шапах чи на улиці освідомлювати робітників та викривати ваше зрадництво, вашу згоду з "робітничим" урядом Англії і радних міста Едмонтону. На ці слова заворушилась братія з правиці. Гірко її було слухати правду про себе.

В дискусії брали участь: ліве крило й центристи, які висказувались в користь комуністів, але правиця приготовлялась на це заздалегідь, вона стягнула усіх своїх підлизнів і хоч малою більшістю, все ж вдалось її переголосувати виключення комуністів з К.П.П. Правда, що самі комуністи не дуже боронились, щоб остати в К.П.П., бо хотіли радше розвязатися, щоб можна скорším темпом повести працю серед робітництва. Правдою було і те, що навіть більше тямущі з правиці радше хотіли, щоб комуністи остали, ніж були виключені, але мусіли підлягати все тій братії, яка була скажено завзята проти комуністів.

Декотрі з правиці на бенкеті, що його встроювала К.П.П., висловлювали жаль, що втратили одну секцію К.П.П., яка була досить активна і вплива на життя і активність К.П.П. На це ми можемо відповісти, що хоч ви жалієте, але ви, як займити капіталу, мусіли сповнити те, що вам диктувалися гори чи не ті самі капіталісти, проти котрих ви ніби замаскоєано боритеся.

Дуже цінним було в дискусії, як лівиця і центристи, такі як Кріс Петерсон, посол до провінціонального парляменту, заявив, що коли викидати комуністів за те, що вони дальше йдуть, як наша К.П.П., то треба викинути й тих, що лишаються далеко позаду. Сказав таке Кріс Петерсон і сказав таке Торнер, тростіс з Келгари. На ці слова схопився Рупор, як опарений і почав кричати, що хто так розуміє, то хай йде до комуністів. Моргревич, з капендерської юнії в Едмонтоні, сказав, що ми викидаємо найактивніших з Партії Праці, але ми забуваємо, що ми є Керенський, а вони — більшовики, і не далекий той час, коли ми покотимося, як покотився Керенський. Шкільний тростіс з Летбрідж, Кемерон, сказав: "Я не комуніст, але нинішний час сприяє комуністам, а не нам і тому варта нам теж де що вчитися. Тому я буду проти виключення комуністів". Коли прийшло до голосовання, то було за внеском правиці 47, проти 24. Але тут знову схоплюється делегат Слон з Летбрідж і домагається "Roll col vote", бо у нас на конвенції було багато з правиці генералів без армії. Тут "наша" правиця так застрашилась, що кілька хвилин не відповіла, аж збіглася в куток з конституцією й вишукала, що конституція секція 4-та, параграф 6-ий застерігає, що "No delegate shall have more than five votes".

Отож вона втішилась, бо знала що з провінції головно з майнів, кожний делегат, що репрезентує 300 членів, буде мати лише пять голосів, тоді як едмонтонська права братія постягала делегатів, які репрезентують лише по 10 членів і мають 1 голос. А на 120 членів — 5 голосів. Тому голосування вийшло так: за внеском правиці 102, а проти 88 голосів. Коли б мали голосувати після членства, то тих, які репрезентували по 300 членів, як от з Лоскар 250, Кедомін 300, Нордеґ 250, Колгорст 250, Колмен 500 і т. д. — проти внеску було б до 150 голосів, а не 88. Бо всі делегати з Майн Воркерс Юнион оф Кенада, а деякі з U.M.W. of A. голосували проти правиці.

Комуністи вдячні тим робітникам-делегатам, що голосували проти резолюції викинення комуністів з К.П.П. Комуністи бачили, що навіть посли Кріс Петерсон з округа Едсон і Смітон з округа Летбрідж голосували проти резолюції правиці. Це вказує комуністам, що вони голосували тому так, що в даних округах робітництво більш радикальне. Коли робітництво буде радикальніше в Едмонтоні і Келгари, то й наші радні та посли будуть числитися, як вони мають голосувати, а правиця покотиться до жолобів консерватів та лібералів, куди її так тягне, а не буде мати місця серед робітництва.

Комуністи вдоволені тим, що треба було правиці стратити половину конвенційного часу, як це буржуазна преса пише, щоб виключити комуністів, а друге — я бачив, як декорті з правиці мали твердий оріх до розкушення, бо тряслися мов в пропасниці. Це була добра лекція для них.

Тепер Комуністична Партія Канади ставить своїх кандидатів на алдерменів до міської ради в місті Едмонтоні. Обовязком робітників віддати свої голоси на дійсних репрезентантів робітництва. В день виборів покажіть свою солідарність до тих, що борються не лише проти робітничих паразитів, але і тих, що зраджують робітників, вислуговуючись можним цего світа.

Едмонтон, Алта. *Око.*

КРІЗЬ ЧЕРВОНІ ОКУЛЯРИ.

Як відбувалася третя конвенція Всеканадійського Конгресу Праці у Вінніпегу.

V.

Іміграція й кольонізація — ось оріх, якого не могла розкусити третя конвенція Всеканадійського Конгресу Праці й мусіла позичити зубів в Джорджа Ленсборі, зубів таки порядно погнилих.

У звіті екзекутиви говориться, що наперекір ортодоксальному поглядові Американської Федерації Праці і її філії в Канаді, Конгрес не вірить, що питання іміграції можна розглядати з точки погляду національного фактору. Конгрес, чи зглядно його екзекутива, каже, що це питання треба брати в міжнароднім розмірі. Канада своїми товарами не може конкурувати на ринку з товарами тих країн, де кошт життя й продукції значно дешевший. Екзекутива не вірить, що політика абсолютного спинення іміграції до Канади розвяже проблему безробіття.

Екзекутива заявляє, що вона ще минулого року рекомендувала цілу проблему безробіття віддати під наукову студію "безпартійної комісії", яку призначив би домініяльний уряд. Екзекутива й нині підтверджує це становище і далі рекомендує, щоб така комісія складалася з представників уряду, індустрії й робітників і звіт тої комісії має стати основою для політики уряду в справі іміґрації.

Екзекутива рекомендує, щоб до звіту тої комісиї уряд спинив роботу приватних агенцій, як от транспортаційних компаній та "Салвейшин Армії", тобто відобрав їм право привозити сюди іміґрантів і щоб поробив старання, щоб іміґрантів в Европі було повністю інформовано про положення в Канаді.

На закінчення екзекутива рекомендує, щоб організоване робітництво підтвердило "конструктивну пропозицію" Джорджа Ленсборі, після якої британський уряд вибрав би відповідну землю і встановив на ній аґрікультурну та індустріяльну колонію, яка сама себе поплачувала-б і не лягала-б тягаром на канадійську продукцію.

Я навмисне навів пропозиції чи рекомендації Конгресу, щоб показати, який він був безпомічний в іміґраційній політиці, яку тісно звязав з безробіттям.

Вже на самім відкриттю конвенції, "незалежний" лейборит Фармер, вітаючи конвенцію замісць ситі мейора, сказав, що в Канаді є велике безробіття, але він не дає ніякої поради, як з ним боротися, бо сам не знає, в який спосіб можна його поборювати. Конвенція показала, що вона також не знає, як боротися з безробіттям. Бо, коли-б то воно було чисто канадійським питанням, а тож воно звязане з міжнароднім положенням. Всеканадійський же Конгрес є організацією чисто канадійською, офіціяльно свого становища щодо міжнароднього робітничого руху він не здеклярував — засуд Інтернаціонального Бюра Праці при Лідзі Націй відкинув, а Профінтерну не засудив — треба всюди приятеля мати — отже на яку ту ногу стати?

Один з торонтонських делегатів (Ой, те Торонто!) виголошує войовничу промову проти чужинців, які приїзджають сюди, звідси втікають до Злучених Держав, там їх виловлюють і домпують знову в Канаді, до старого краю їх назад не принимають, бо вони й там непожадані, бо вони ніде не можуть бути добрими горожанами країни. Здомповані тут, вони через протекцію (!?) відбирають тут роботи від "добрих горожан". Треба встановити для них квоту до Канади і взагалі їх сюди не впускати.

Ця промова заохотила "бродера" Біті, також з Торонто, й він напав на екзекутиву за її виступ проти транспортаційних компаній та "Салвейшин Армії" — мовляв, що вони роблять дуже добру роботу. Каже: "Ви забороняєте цим компаніям привозити сюди іміґрантів, а самі широко відчиняєте двері всім іміґрантам". Треба замкнути доступ до Канади іміґрантам зі всіх країн, і широко відчинити двері іміґрантам з Великої Британії, бо "ця країна потребує справжньої свіжої британської крови".

Старенький делегат з Едмонтону, у відповідь цим войовничим делегатам "британської крові", розповів, що сталося в Едмонтоні з одною британською родиною, що її привезено було до Канади з такою метою, яку пропонує "бродер" Біті. Висидівши рік голодна й холодна на фармі, приїхала та родина до Едмонтону. Тут вона тяжко поневірялася, оббивала пороги й "Салвейшин Армії" й Червоного Хреста і урядових департаментів. Чоловік просив, щоб його було депортовано до старого краю. Йому сказано, що його можуть депортувати тільки тоді, коли він збожеволіє, або поповнить якийсь кримінальний вчинок.

Вислухавши таке, чоловік вийшов в місто й розбив велику шибу в склепі. Його арештували й засудили на три місяці до Форт Саскечеван, а жінка й діти залишилися без ніяких засобів до життя, що сам той делегат мусів ними заопікуватися.

На цим подібні образи малювали й инші делегати.

"Бродер" Борфорд резюмує ми не повинні погіршувати положення фармерів, посилаючи людей на фарми, з яких і так фармері втікають. Раціоналізація фармерського господарства спричиниє безробіття на фармах. Своєю іміґраційною політикою Торнтон і Ко. кидають "монкей-ренч" у свою власну машину. Приватне землеволодіння роздавати людям латки землі, на яких потім один стає багачем, а другий його невільником...

Слухаючи таку промову одного з лідерів, здається, що слухаєш якогось революціонера, але потім бачиш, як цей "революціонер" звужується і доходить до того, що все це він говорить в інтересі народу й країни, що такі, як Торнтон, бачать тільки користи своєї компанії, а не країни, а тому... Борфорд далі читає й предкладає проєкт Ленсборі також в "інтересі країни", а не робітничої кляси, бо той проєкт Ленсборі не буде "турбувати існуючого біляйсу канадійської продукції".

Отак "кожного разу на тому самому місці" перевертається віз третьої конвенції Всеканадійського Конгресу Праці, так він перевернувся й на питанню про "іміґрацію й кольонізацію", принявши проєкт Ленсборі, як пропозицію для канадійського уряду.

Червоний.